

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 25.9.2008
KOM(2008) 572 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

**om den andra återkommande översynen av omfattningen av samhällsomfattande
tjänster när det gäller elektroniska kommunikationsnätverk och
kommunikationstjänster i enlighet med artikel 15 i direktiv 2002/22/EG**

MEDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN

om den andra återkommande översynen av omfattningen av samhällsomfattande tjänster när det gäller elektroniska kommunikationsnätverk och kommunikationstjänster i enlighet med artikel 15 i direktiv 2002/22/EG

1. SYFTET MED MEDELANDET

Detta meddelande behandlar den andra återkommande översynen av omfattningen av samhällsomfattande tjänster enligt artikel 15 i direktivet om samhällsomfattande tjänster¹ (nedan kallat *direktivet*). Meddelandet innehåller också vissa bredare tankar om de samhällsomfattande tjänsternas roll när det gäller att möta utmaningar på EU-nivå, särskilt vad gäller tillgång till bredband, och syftet med detta är att inleda en diskussion om vilken inriktning som är lämplig inför framtiden.

2. ÖVERSYN AV OMFATTNINGEN AV SAMHÄLLSOMFATTANDE TJÄNSTER

2.1. Inledning

Inom EU betyder den gällande definitionen av begreppet samhällsomfattande tjänster inom området elektronisk kommunikation (e-kommunikation) att man säkerställer att alla som så önskar ges tillgång till de tjänster som anses väsentliga för ett aktivt deltagande i samhället och som huvudparten av medborgarna redan har tillgång till, antingen genom marknadens försorg eller, vid ett marknadsmisslyckande, genom ett offentligt ingripande.

I direktivet definieras samhällsomfattande tjänster som ett minimiutbud av e-kommunikationstjänster av väl definierad kvalitet som är tillgängliga för samtliga slutanvändare till ett överkomligt pris, oberoende av geografisk plats i medlemsstaten.

I direktivet fastställs fyra tydliga mål för de samhällsomfattande tjänsterna²:

- Tillträde via en fast anslutningspunkt som gör det möjligt att ringa och ta emot lokala, nationella och internationella telefonsamtal, telefax och datakommunikation med en datahastighet som tillåter funktionellt tillträde till Internet.
- Tillgång till minst en fullständig abonnentförteckning och en nummerupplysningstjänst som omfattar samtliga abonnenter (fast och mobil telefoni) som så önskar.
- Tillgång till offentliga telefonautomater.

---

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/22/EG om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster.

² Kapitel II.

- Särskilda åtgärder för att säkra tillgång till allmänt tillgängliga telefonitjänster till rimligt pris för konsumenter med funktionshinder eller med särskilda behov samt låginkomsttagare.

Begreppet *tillträde via en fast anslutningspunkt* avser slutanvändarens bostad³ (flera medlemmar i ett hushåll kan dela en anslutning) och innebär inte ett krav på att det är fast telefoni som ska användas, dvs. det ska inte anges några krav på särskild teknik för anslutningen, utan den kan vara både fast och trådlös. Samtidigt omfattar de samhällsomfattande tjänsterna inte personlig rörlighet (tillträde oavsett plats).

Kravet på en datahastighet som tillåter funktionellt tillträde till Internet³ avser endast anslutning till ett smalbandsnät⁴, vilket bör ha kapacitet att stödja dataöverföring med en hastighet⁵ som är tillräcklig för tillgång till on-line-tjänster som dem som tillhandahålls via det allmänt tillgängliga Internet. Det måste vara möjligt att sörja för en acceptabel tillgång till Internet och medlemsstaterna måste kunna kräva att en anslutning uppgraderas till den hastighet som de flesta abonnenterna har.

Syftet med denna flexibilitet var att göra det möjligt för de nya medlemsstaterna att utnyttja mobil eller trådlös teknik för att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster till ett större antal medborgare³.

Medlemsstaterna ska också undersöka hur skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster kan uppfyllas så effektivt som möjligt, vilket bland annat betyder att alla företag ska ges möjlighet att tillhandahålla sådana tjänster. Om marknaden inte lyckas tillhandahålla tjänsterna får företag åläggas skyldigheten att tillhandahålla tjänsterna på vissa villkor. Fram till nu har sexton medlemsstater utsett leverantörer som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster, men inte Tyskland och Luxemburg, då dessa anger att marknaden redan tillhandahåller samhällsomfattande tjänster⁶. De återstående nio medlemsstaterna tillhandahåller samhällsomfattande tjänster på grundval av tillfälliga arrangemang.

En fond för samhällsomfattande tjänster kan inrättas om de nationella regleringsmyndigheterna bedömer att tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster är oskäligt betungande för de leverantörer som har utsetts för detta. Relaterade kostnader kan antingen finansieras med offentliga medel på öppet redovisade villkor eller genom att det inrättas en sektörspecifik fond till vilken alla företag på den berörda marknaden måste bidra. För närvarande finns fonder för samhällsomfattande tjänster i fem medlemsstater, men endast i Frankrike, Italien och Rumänien betalas det ut ersättning.

Medlemsstaterna får kräva andra tjänster utöver det minimiutbud av tjänster som fastställs i direktivet, men det är medlemsstaterna som bär kostnaderna för dessa (till exempel via skattemedel) och inte enskilda marknadsaktörer.

---

³ Skäl 8.

⁴ Detta innebär att kravet inte omfattar användning av ISDN-teknik som ger två eller flera anslutningar som kan användas samtidigt.

⁵ I skäl 8 anges också att eftersom överföringshastigheten är beroende av vilken kapacitet abonnentens terminalutrustning har är det inte lämpligt att föreskriva någon viss hastighet på gemenskapsnivå. Trots detta nämns en övre gräns på 56 kbit/s.

⁶ Mer information om genomförandet av direktivet finns i den trettonde rapporten om genomförandet, KOM(2008) 153.

Kommissionen ska göra en översyn av omfattningen av samhällsomfattande tjänster vart tredje år. Översynen ska beakta den sociala, ekonomiska och tekniska utvecklingen och ta hänsyn till bl.a. mobilitet och dataöverföringshastighet mot bakgrund av den aktuella teknik som används av majoriteten av abonnenterna. I direktivet⁷ anges vissa faktorer som kommissionen ska ta hänsyn till när den avgör om en viss tjänst ska ingå bland de samhällsomfattande tjänsterna, eller inte. Faktorerna är följande:

- Risken för att en minoritet av konsumenterna inte skulle kunna delta i samhällslivet på grund av att de inte har tillgång till eller inte kan utnyttja vissa tjänster som är tillgängliga för och används av flertalet konsumenter.
- Alla konsumenter skulle vinna på att de aktuella tjänsterna omfattas av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster i de fall då de inte tillhandahålls allmänheten på normala kommersiella villkor.

Resultatet av den första översynen av omfattningen av samhällsomfattande tjänster, som gjordes 2005–2006, visade, särskilt när det gäller bredbandstjänster och mobila tjänster, att det inte fanns någon anledning att göra ändringar av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster. Vad gäller mobila tjänster framkom att konsumenterna har tillgång till ett omfattande och billigt utbud tack vare en konkurrenskraftig och öppen marknad. När det gäller bredband visade översynen att huvudparten av konsumenterna i EU ännu inte använder fast bredband och att bredbandsanslutning ännu så länge inte är en förutsättning för ett normalt deltagande i samhällslivet och avsaknaden av sådan anslutning följaktligen inte leder till social utslagning⁸.

2.2. Mobil kommunikation

På grundval av villkoren för tilldelning av nationella mobillicenser kunde man i den första översynen konstatera att de mobila nätverken (2G) täcker nära 95 % av befolkningen. Detta gäller även för EU-27.

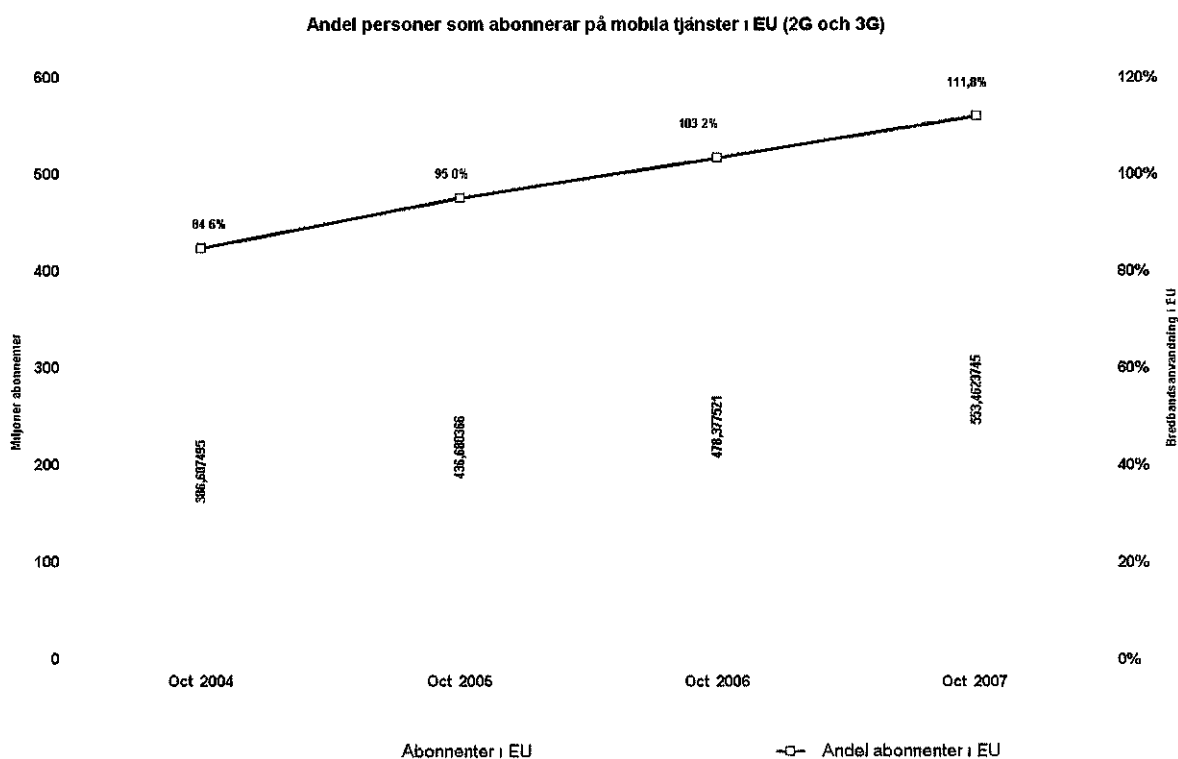
De mobila tjänsterna har ökat kraftigt under de senaste åren. I genomsnitt 81 % av befolkningen i EU-25 använde mobila tjänster i början av 2004 och i oktober 2007 nådde användningen upp till 112 % av befolkningen i EU-27. Som diagrammet nedan visar ökade användningen av mobila tjänster per 100 invånare med 27 procentenheter under perioden oktober 2004–oktober 2007.

Diagram 1. Andel personer som abonnerar på mobila tjänster i EU

---

⁷ Artikel 15 och bilaga V.

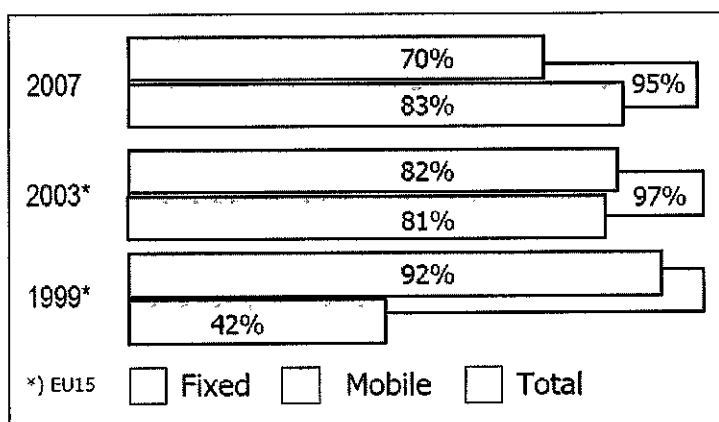
⁸ KOM(2005) 203 och KOM(2006) 163.

Källa Kommissionens avdelningar

Den totala genomslagsnivån för mobila tjänster per 100 invånare ger en genomsnittlig grad av mobilanvändning för hela EU på 83 % av hushållen i slutet av 2007, vilket visas i diagram 2. I EU-15 har 83 % av hushållen en mobiltelefon, 82 % av hushållen i EU-10 (utom Bulgarien och Rumänien) och 78 % av hushållen i EU-12 (inklusive Bulgarien och Rumänien).

Diagram 2. Procentandel av hushållen i EU som har telefon i hemmet

Källa: Undersökning om hushållens e-kommunikation⁹

Diagrammet visar också att hushållens totala tillgång till telefoni i EU¹⁰ var 95 % i slutet av 2007, dvs. två procentenheter lägre än före utvidgningen 2004, vilket beror på att infrastrukturerna för telekommunikation inte är så utvecklade i flera av de nya medlemsstaterna. I EU-15 hade 97 % tillgång till telefon i slutet av 2007. Motsvarande tal för EU-10 låg på 91 %.

Användarna tenderar i allt högre grad att gå från fast till mobil telefoni. Cirka 24 % av hushållen i EU-27 använder endast mobiltelefon. Andelen är avsevärt större i de nya medlemsstaterna (39 %) än i EU-15 (20 %), med undantag för Finland (61 %) och Portugal (48 %).

I den första översynen konstaterades att mobiltelefonitekniken har den fördelen att kostnaderna för ett nytt abonnemang blir mycket låga. Tack vare möjligheten att köpa förbetalda paket kan även låginkomsttagare skaffa en basanslutning till nätet till ett lågt inträdespris och det är dessutom lättare att kontrollera utgifterna på detta sätt än med ett abonnemang där kostnaderna betalas i efterhand. I genomsnitt använde nästan 60 % av mobilabbonnenterna förbetalda paket under 2007, medan 40 % av abonnenterna valde att betala i efterhand. Även om prisnivåerna måste studeras mot bakgrund av de villkor som gäller i de enskilda medlemsstaterna¹¹ kan det noteras att konsumenterna i EU nu kan köpa lågprispaket med mobila tjänster till ett läge pris (13,69 euro per månad) än den månatliga abonnemangskostnaden för en fast anslutning (14,90 euro)¹².

Slutsats: Den senaste analysen bekräftar den slutsats som drogs i den första översynen, dvs. att konkurrensen på den aktuella marknaden har lett till att de flesta konsumenterna i EU har tillgång till mobila kommunikationstjänster till överkomliga priser. Mobila kommunikationstjänster bör därför för närvarande inte tillhandahållas som

⁹ Se den senaste särskilda Eurobarometer-undersökningen nr 274 från slutet av 2007: http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomms/library/ext_studies/index_en.htm

¹⁰ Hushåll med minst en telefonanslutning, både fast och mobil eller båda.

¹¹ Artikel 3.1 i direktivet. Överkomliga priser diskuteras också i meddelandet från 2005/2006 och i dokumenten SEK(2005) 660 och SEK(2006) 445.

¹² Med lågprispaket avses ett typiskt lågkonsumtionsmönster för nationella mobiltjänster, dvs. rösttelefoni och sms. Se KOM(2008) 153.

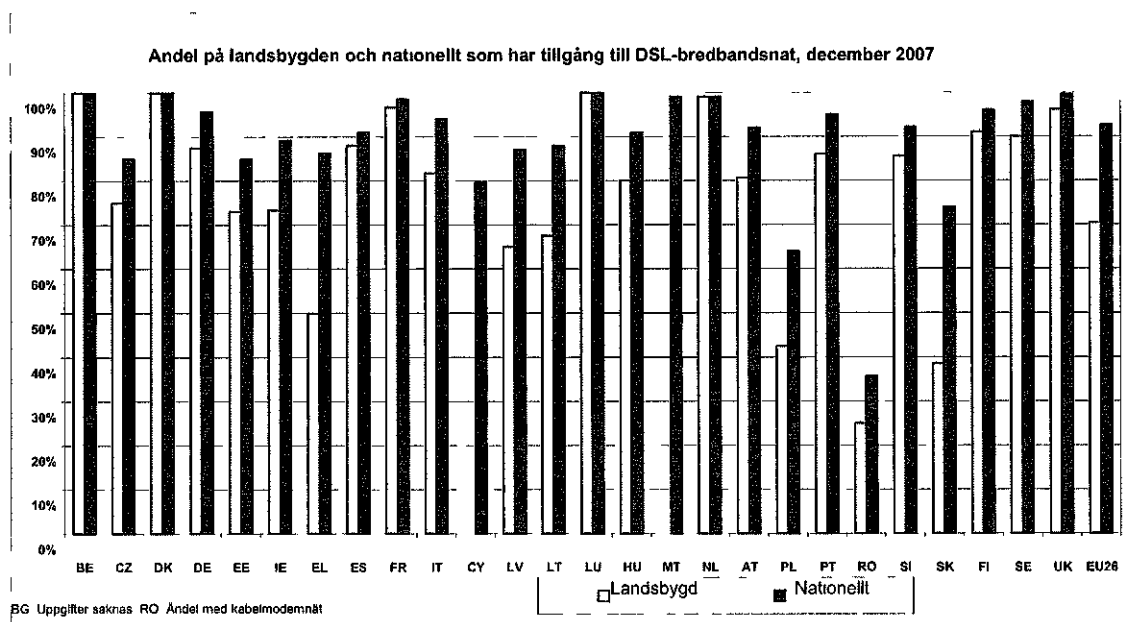
samhällsomfattande tjänster, eftersom villkoren för detta enligt bilaga V till direktivet inte är uppfyllda.

2.3 Bredband

Den första översynen visade att omkring 85 % av befolkningen i EU-15 i mitten av 2004 hade tillgång till fasta bredbandsnät. Den lägre andelen fasta linjer i de nya medlemsstaterna visade att en betydligt mindre andel av deras befolkningar hade tillgång till bredband. I oktober 2005 hade 11,5 % av EU-medborgarna tillgång till bredband.

I slutet av 2007 hade i genomsnitt 93 % av befolkningen i EU-26 tillgång till fasta DSL-bredbandsnät och endast ett fåtal länder låg efter i utvecklingen (diagram 3).

Diagram 3. Procentuell andel av EU:s befolkning som har tillgång till fasta bredbandsnät

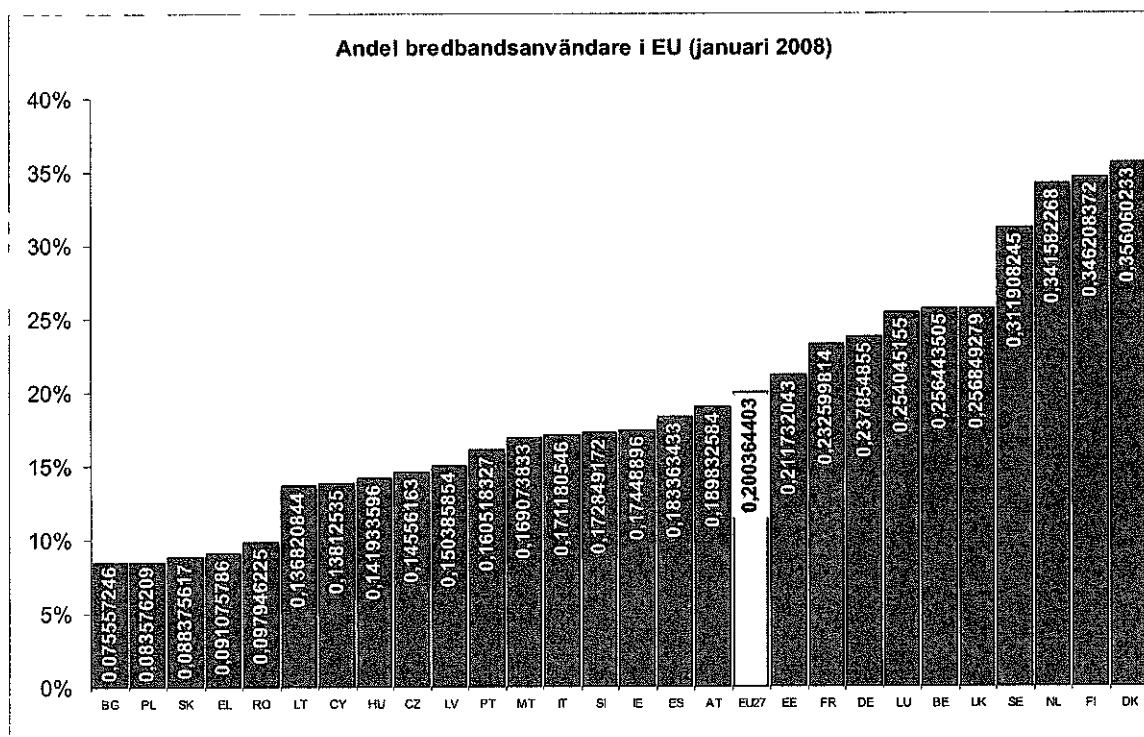
Källa: IDATE, december 2007

En viktig drivkraft bakom utvecklingen av bredband är konkurrensen mellan parallella infrastrukturer (telenät och kabelnät) i kombination med effektiv förhandsreglering av tillträdet. Detta framgår av diagrammet över bredbandsanvändning, som visar den genomsnittliga bredbandsanvändningen per 100 invånare i EU i januari 2008 på 20 %. Samtidigt framgår det också att användningen varierar avsevärt mellan medlemsstaterna, från 7,6 % i Bulgarien till 35,6 % i Danmark.

Andra faktorer har också betydelse, som tillgången till persondatorer och kulturella och språkliga aspekter. Vad gäller tillgången till persondatorer, som är den vanligaste användarterminalen för utnyttjande av Internet- och bredbandstjänster hade endast 57 % av hushållen i EU-27 tillgång till en persondator (2003 var siffran 53 % och 1999 var den 33 %).

Tekniken med mobila bredband kan bidra till att öka användningen av bredband. Tekniken har gått starkt framåt i vissa medlemsstater samtidigt som trådlös LAN-teknik blir allt viktigare¹³. De sjunkande priserna på mobil och trådlös bredbandsteknik och den förbättrade prestandan och överföringshastigheten visar att användningen av bredband kommer att öka snabbare än vad siffrorna för fasta bredband ger vid handen.

Diagram 4. Bredbandsanvändning per 100 invånare i EU

Källa: Trettonde genomföranderapporten.

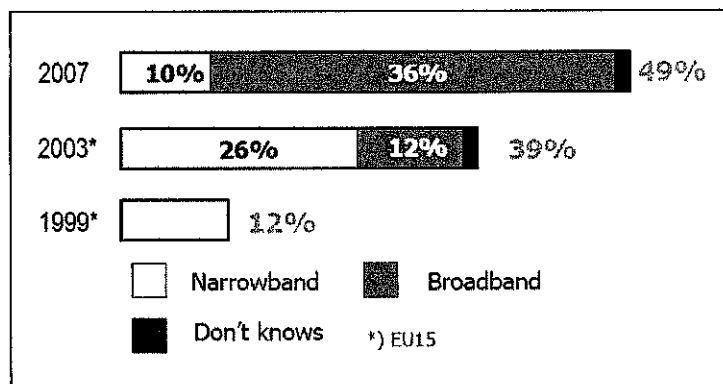
Under perioden 2003–2007 tredubblades EU-hushållens bredbandsanvändning. Enligt den senaste undersökningen av hushållens e-kommunikation har nu i genomsnitt 36 % av hushållen i EU fasta bredbandsuppkopplingar¹⁴ och sammanlagt 49 % av hushållen använder sig av Internet, antingen via smalbands- eller bredbandsanslutningar. Detta framgår av diagrammet nedan. Trots att användningen av bredband ännu inte har nått en sådan omfattning att den omedelbart bör tas upp bland de tjänster som omfattas av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster är det tydligt att bredbandsanvändningen närmar sig tröskelvärdena tämligen snabbt samtidigt som andelen smalbandsuppkopplingar gradvis minskar.

Diagram 5. Procentuell andel av EU-hushållens tillgång till Internet och bredband i hemmen

¹³ Andelen mobila kommersiella bredband ligger på 15,5 % i Slovakien, 15 % i Irland och 8,4 % i Litauen.

¹⁴ Se fotnot 9. Observera att enligt Eurostat har 42 % av hushållen i EU nu bredband (se <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>). Orsaken till att Eurostats uppgifter skiljer sig från uppgifterna i undersökningen om hushållens e-kommunikation är att Eurostats undersökning inte tar hänsyn till den del av befolkningen som är över 75 år och denna andel utgör 12 % av den samlade befolkningen.

Källa: Undersökning om hushållens e-kommunikation

Slutsats: Bredbandstäckningen är nu mycket hög i de flesta medlemsstaterna och i genomsnitt har cirka 90 % av EU-medborgarna tillgång till bredband. Användningen av Internet närmar sig nu en majoritetsanvändning där 49 % av hushållen i EU använder Internet och 36 % av dessa med hjälp av bredband. Även om bredbandstekniken inte ännu används av någon majoritet av användarna (dvs. det första av de två villkor som anges i bilaga V till direktivet¹⁵), och därför inte omfattas av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster i dess nuvarande form och lydelse, börjar användandet att närma sig tröskeln för att betraktas som en tjänst som används av en majoritet av användarna. Dessutom är det rimligt att anta att inom en relativt kort tid kommer smalband inte att vara tillräckligt för att kunna tillåta funktionellt tillträde till Internet, vilket fastställs i artikel 4.2 i direktivet. Situationen måste därför noggrant följas.

3. DE SAMHÄLLSOMFATTANDE TJÄNSTERNA I EN FÖRÄNDERLIG VÄRLD

Enligt den nuvarande tolkningen av direktivet omfattas varken mobila tjänster eller bredband av direktivets räckvidd, men det är uppenbart att den pågående utvecklingen, där fast telefoni ersätts med mobil telefon och den ökande användningen av bredband i det dagliga livet, ger upphov till frågor om e-kommunikationernas samhällsomfattning i framtiden. Det är därför lämpligt att nu börja diskutera hur konceptet med samhällsomfattande tjänster kan omarbetas så att det inbegriper en övergripande strategi för höghastighetsanslutning till Internet för alla. Häri skulle också kunna ingå stöd på gemenskapsnivå, på nationell och på regional och kommunal nivå, samt offentlig-privata partnerskap och andra instrument.

3.1. Konceptet samhällsomfattande tjänster och dessas roll inom e-kommunikation

Innan telekommunikationssektorn liberaliserades var det staten som tillhandahöll teletjänster. Monopolföretagen korssubventionerades för att säkra att bastjänsterna kunde tillhandahållas, särskilt anslutningar till det fasta nätet och lokalsamtal. Praktiskt taget alla medborgare hade tillgång till fast telefoni och för sammanhållningen i samhället var den lika viktig som postkontoren och biblioteken.

¹⁵ Det andra villkor som anges i bilaga V avser de allmänna villkoren för vad som kan betraktas som ett marknadsmisslyckande som kan motivera ett offentligt ingripande, vilket uttrycks enligt följande: "Medför tillgängligheten och användningen av särskilda tjänster en allmän nettoförmån för alla konsumenter, så att ett offentligt ingripande är motiverat under omständigheter där särskilda tjänster inte tillhandahålls allmänheten på normala kommersiella villkor?"

I kölvattnet på avregleringen infördes konceptet samhällsomfattande tjänster för att säkerställa att samhällsmedborgarna gavs rimlig tillgång till tjänsterna till låga priser, utifrån de nationella förutsättningarna, oberoende av inkomstnivå och geografisk plats.

Sedan marknaden liberaliserades och öppnades för konkurrens har konsumenterna gynnats av lägre priser och ett större utbud av tjänster, vilket också har bekräftats i ett antal meddelanden om genomförandet av den rättsliga ramen för e-kommunikation¹⁶. Samtidigt har totalt sett de offentliga bidragen till finansieringen av kostnader för samhällsomfattande tjänster varit relativt begränsade. De samhällsomfattande tjänsternas roll var att fungera som ett säkerhetsnät som såg till att en minoritet av konsumenterna kunde komma ikapp majoriteten av konsumenterna som redan hade tillgång till bastjänsterna.

Konkurrensen har också gjort att det har blivit billigare att utnyttja en rad innovativa tjänster som mobila tjänster och bredband. Exempelvis kännetecknas marknaden för fasta bredband av allt intensivare konkurrens och kontinuerliga investeringar som har gjort att andelen abonnenter ökar snabbt (cirka 52 000 nya anslutningar per dag under 2007, vilket motsvarar en tillväxttakt på 20 % och ger nästan 100 miljoner fasta bredbandsanslutningar i EU den 1 januari 2008).

Emellertid måste det erkännas att det trots den höga tillväxttakten kommer att finnas geografiska områden där det är osannolikt att marknaden kommer att tillhandahålla tjänsten inom ett rimligt tidsperspektiv. I takt med att fler och fler får tillgång till bredbandsanslutningar till Internet och fler och fler sociala kontakter och ekonomiska transaktioner sker över Internet kommer med tiden risken för utestängning från information att bli en viktig fråga.

Det är på grund av detta som frågan om att överbrygga den så kallade digitala klyftan prioriteras inom initiativet i2010¹⁷. Tillgång till bredbandskommunikation är inte bara en fråga om konkurrens och tillväxt utan lika mycket en fråga om konsumenternas välfärd och deltagande i det digitala samhället.

I kommissionens meddelande från 2006 med titeln *Att överbrygga bredbandsklyftan*¹⁸ uppmanas till kraftfulla åtgärder genom mobilisering av EU-instrument som spektrumpolitiken, sammanhållningsfonderna och statsstödsreglerna och regionala och lokala initiativ som bygger på offentlig-privata partnerskap.

Inom ramen för rapporteringen om den förnyade Lissabonstrategin har kommissionen uppmanat medlemsstaterna att utarbeta nationella bredbandsstrategier och fastställa nationella mål för användningen av höghastighetsinternet¹⁹. De nationella bredbandsstrategierna och i2010-initiativet har hittills skapat en övergripande ram för medlemsstaternas åtgärder för att låta så många medborgare som möjligt få tillgång till informationssamhället. När nu bredbandstekniken blir ett viktigt redskap i vardagen uppstår frågan om hur man bäst genomför en verklig strategi för bredband för alla och vilken roll politiken för de samhällsomfattande tjänsterna har att spela i samband därmed.

---

¹⁶ Se den trettonde genomföranderapporten, KOM(2008) 153.

¹⁷ KOM(2005) 229.

¹⁸ KOM(2006) 129.

¹⁹ KOM(2007) 803.

3.2. Tankar inför framtiden

Debatten om de bastjänster som i framtiden bör finnas tillgängliga för medborgarna så dessa kan delta i samhällslivet omfattar också frågan om huruvida och hur de samhällsomfattande tjänsterna kan bidra till att detta uppnås inom en ram som främjar öppna och konkurrensutsatta e-kommunikationsmarknader.

I de bidrag som inkom till den allmänna översynen av regelverket inom området elektronisk kommunikation²⁰ väcks ett antal frågor om hur systemet med samhällsomfattande tjänster kan ingå en systematisk och genomförbar strategi för bredband för alla.

Bredbandsanvändningen ökar medborgarnas aktiva deltagande i samhällslivet: e-hälsovård, e-utbildning, e-förvaltning och e-handel. Resultatet är ett mer aktivt deltagande i det ekonomiska och sociala livet och bättre möjligheter att hitta ett arbete, göra affärer och studera, oberoende av geografisk plats.

Den fråga som vi nu bör ställa är således huruvida samhällsomfattande tjänster på EU-nivå är ett lämpligt instrument för att främja bredbandsanvändningen, och om så är fallet, hur och när, eller om andra politiska instrument på EU-nivå, och i så fall vilka, är lämpligare. Frågan går utöver de samhällsomfattande tjänsternas omfattning.

Kommissionen anser att det är av största vikt att nyckeltjänster som e-kommunikation är tillgängliga för medborgare och företag, oberoende av geografisk plats, och till överkomliga priser och definierad kvalitet. Kommissionen vill därför starta en bred offentlig diskussion kring följande frågor:

1. Kan dagens konkurrensutsatta e-kommunikationsmarknader erbjuda allmän tillgång, med hänsyn tagen till följande faktorer:
  - Konsumenternas tendens att byta från fast telefoni till mobiltelefoni, som nu har mycket god täckning och är mycket prisvärd, skulle kunna tyda på att bestämmelserna om samhällsomfattande tjänster begränsade till tillträde via en fast anslutningspunkt håller på att förlora sin relevans.
  - Fler och fler medborgare får nu snabbt tillgång till bredband genom marknadens försorg, vilket skulle kunna tyda på att bredbandstekniken, och även den mobila bredbandstekniken, skulle kunna följa samma mönster som mobiltelefonin och på medellång sikt bli nästan samhällsomfattande via marknadens försorg.
2. Utvecklingen går mot att allt fler abonnenter anser att det för tillräcklig tillgång till Internet krävs mer än en smalbandsanslutning. I så fall uppstår frågan om huruvida tolkningen av de nuvarande bestämmelserna om samhällsomfattande tjänster (framförallt skäl 8 jämfört med artikel 4.2 i direktivet) behöver ändras, särskilt mot bakgrund av vad som avses med kravet på en datahastighet som medger funktionellt tillträde till Internet. Det behöver också avgöras om en mer dynamisk och tekniskt neutral tolkning av begreppet kräver att den nuvarande lagstiftningen ändras.

---

²⁰ I de bidrag som inkom inom ramen för det offentliga samrådet om meddelandet KOM(2005)203 och i de bidrag som inkom i samband med reformen av EU:s regelverk 2006/2007 framkommer att det behövs en mer ingående diskussion om de samhällsomfattande tjänsterna.

3. Om det blir allt vanligare att betrakta bredband som en samhällsomfattande tjänst, skulle det då vara lämpligare att formellt ändra bestämmelserna om samhällsomfattande tjänsterna så att de också omfattar bredband? Är konceptet funktionellt tillträde till Internet fortfarande gångbart?
4. Är dagens definition av bestämmelserna om samhällsomfattande tjänster tillräckligt flexibel, eller omvänt, alltför normativ, mot bakgrund av olika nivåer på marknadsutvecklingen i EU-27?

Dessa frågor bör diskuteras mot bakgrund av nedanstående mer ingående frågeställningar, som bland annat rör skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster inom ramen för en övergripande politik för bredband för alla:

- (a) Hur skulle en utvidgad skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster, inbegripet lagstiftning som stimulerar till ett tillhandahållande av tjänsterna på konkurrenskraftiga villkor, kunna bidra till att förverkliga en övergripande politik för bredband åt alla? Är det lämpligt att använda strukturfonder, regionala öppna fibernätssystem och åtgärder för att stimulera efterfrågan som exempelvis stöd till inköp av abonnemangsutrustning, utbildning eller åtgärder för att göra konsumenterna mer medvetna om bredband? Vilka fördelar och nackdelar har skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster i förhållande till andra instrument som kan användas för att genomföra politiken för bredband för alla? Hur kommer detta sannolikt att påverka aktörerna på området, den sociala och territoriella sammanhållningen, sysselsättningen, investeringarna, innovationsförmågan och konkurrensen?
- (b) Hur kan en eventuell utvidgning av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster till att även omfatta bredband, en mer dynamisk tolkning av begreppet funktionellt tillträde till Internet eller en mindre enhetlig tillämpning av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster samexistera med behovet att säkra en enhetlig politik på den inre marknaden och att motverka snedvridning av konkurrensen?
- (c) Är det lämpligt att föreskriva en särskild hastighet eller ett särskilt hastighetsspektrum för begreppet bredband eller att aktualisera begreppet funktionellt tillträde till Internet? Är det lämpligt att hastigheten ligger på mellan 1 och 2 MB/s för att säkra god kvalitet på tjänsterna och säkra att medborgarna kan ta aktiv del i samhällslivet?
- (d) Frågan om gemensamma europeiska kriterier och genomförandeordningar för att minimera snedvridningen av konkurrensen bör också diskuteras enligt följande:
  - Vilken grad av majoritetsanvändning krävs för att det ska vara möjligt att åberopa skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster?
  - Vilka villkor och förhållanden bör gälla för definitionen av vilka grupper av konsumenter eller geografiska områden som kan komma ifråga för att gynnas av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster?

- Hur kan man bäst säkra att utsatta grupper (funktionshindrade och äldre användare) ges tillträde och möjlighet att använda e-kommunikation på samma villkor som majoriteten av användarna?
- Finns det anledning att fortsätta att låta kraven på användarregister och telefonautomater omfattas av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster? Är det, analogt med telefonautomater, lämpligt att utvidga skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster till att även omfatta anslutningspunkter till andra e-kommunikationer (som till exempel wifi-kiosker)?
- På vilka kriterier bör de företag som tillhandahåller de samhällsomfattande tjänsterna väljas ut och vilken omfattning bör skyldigheten ha?
- Vilken institutionell struktur krävs för tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster och vilken roll bör lagstiftarna ha?
- Vilka kostnader kommer de samhällsomfattande tjänsterna sannolikt att ge upphov till och vem ska stå för kostnaderna? Vilken omfattning bör finansieringen och ersättningsordningarna ha och vilka gränser bör sättas upp för dessa, vilket bör förhållandet vara mellan finansiering med till exempel skattemedel och finansiering via fonder för samhällsomfattande tjänster och hur ser man bäst till att reglerna om statligt stöd iakttas?

3.3. Slutsatser

I detta meddelande presenteras ett antal tankar om vilken roll de samhällsomfattande tjänsternas kan spela i framtiden när det gäller att tillhandahålla e-kommunikationstjänster. Frågan ställs om huruvida det är lämpligt att ändra själva begreppet samhällsomfattande tjänster och dess omfattning och, om så är fallet, om skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster är ett lämpligt instrument för att främja bredbandsutvecklingen eller om det är lämpligare att använda andra EU-instrument eller nationella åtgärder för detta. Meddelandets syfte är att starta en diskussion kring ett antal relevanta frågor som förväntas leda till en öppen och mer omfattande diskussion på EU-nivå under 2009, i vilken alla berörda aktörer inbjuds att delta och lämna synpunkter och föreslå alternativa lösningar.

Utifrån den diskussionen kommer kommissionen att utarbeta ett meddelande under hösten 2009 och sammanfatta diskussionen. Eventuellt kommer kommissionen att följa upp diskussionen med konkreta förslag 2010, om det visar sig att direktivet om samhällsomfattande tjänster måste aktualiseras.

Kommissionen uppmanar Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén att låta detta meddelande ligga till grund för fortsatta diskussioner.